

Sygn. akt XV C 845/15

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku XV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Ewa Tamowicz

Protokolant: sekr. sąd. Joanna Seredzińska

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2016 r. w Gdańsku

na rozprawie sprawy

z powództwa (...) Bank S.A. w W.

przeciwko K. B.

o zapłatę

oddala powództwo.

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank S.A. w pozwie skierowanym przeciwko K. B., wniesionym w elektronicznym postępowaniu opominawczym, wnosił o zasądzenie kwot:

- 227 657,26 tytułem kapitału z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od 1 lipca 2015 r.;
- 5 602,02 zł. tytułem odsetek umownych za okres korzystania z kapitału z odsetkami od dnia wniesienia pozwu;
- 5 103,83 zł. tytułem odsetek karnych;
- 90 zł. tytułem opłat i prowizji.

Powód wnosił także o zasądzenie kosztów sądowych w kwocie 2 981 zł. i innych kosztów w kwocie 29,81 zł.

W uzasadnieniu powód wywiódł, że w dniu 9 listopada 2011 roku zawarł z pozwanym umowę kredytu hipotecznego. Pozwany nie wywiązał się z obowiązku terminowego dokonywania spłat w wysokościach ustalonych w umowie. Data wymagalności 12 września 2014 r. jest tożsama z dopuszczeniem się przez pozwanego pierwszej zaległości w spłacie wymagalnych rat. Pismem z dnia 16 lutego 2015 r. powód wypowiedział umowę kredytu stawiając całą należność w stan wymagalności. Do dnia sporządzenia pozwu pozwany nie spłacił wymagalnej wierzytelności. W dniu 30 czerwca 2015 r. powód wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych banku określając zadłużenie pozwanego na kwoty wskazane w petitum pozwu. Powód naliczył odsetki zgodnie z postanowieniami zawartej umowy.

Pozew został wniesiony do Sądu Rejonowego (...) w dniu 1 lipca 2015 r. (pozew k. 3-7, 26-27).

Postanowieniem z dnia 28 lipca 2015 r. (k. 9) Sąd Rejonowy (...) stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gdańsku.

Pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew i nie wdał się w spór. Odpis pozwu przesłany na adres wskazany w pozwie został odebrany w dniu 15 grudnia 2015 r. przez pełnomocnika pocztowego aczkolwiek nie wskazano, komu ani też nie wskazano numeru pełnomocnictwa.(k. 63, 70). Odpis pozwu wraz z zawiadomieniem o terminie rozprawy wyznaczonym na dzień 9 czerwca 2016 r. ponownie przesłany na adres pozwanego wskazany w pozwie został doręczony w dniu 29 kwietnia 2016 r. dorosłemu domownikowi I. B. (k. 94).

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 9 listopada 2011 r. powód zawarł z K. B. umowę kredytu hipotecznego nr (...) (...) mocą, której pozwany uzyskał kredyt o łącznej wysokości 231 383,61 zł. na zakup nieruchomości mieszkalnej na rynku pierwotnym, opłaty okołokredytowe i ubezpieczenie nieruchomości od pożaru i innych zdarzeń losowych.

Kredyt został udzielony w PLN, na okres 480 miesięcy i miał być spłacany w równych miesięcznych ratach. Okres karencji spłaty kredytu wynosił 0, a termin ostatecznej spłaty wynosił 480 miesięcy od dnia spłaty pierwszej raty zgodnie z harmonogramem spłat..

Oprocentowanie kredytu zostało ustalone jako suma marży kredytowej i stawki referencyjnej 3M WIBOR dla waluty kredytu. Marża banku została ustalona na 1,99%. W przypadku niespłacenia przez kredytobiorcę wierzytelności w terminie, po upływie okresu wypowiedzenia umowy, niespłacona kwota miała stać się zadłużeniem przeterminowanym, w tym kwota kapitału, kapitałem przeterminowanym. Od kapitału przeterminowanego Bank uprawniony był do pobierania odsetek od należności przeterminowanych do dnia poprzedzającego spłatę zadłużenia przeterminowanego. Od zadłużenia przeterminowanego Bank uprawniony był do naliczania odsetek w wysokości czterokrotności oprocentowania kredytu lombardowego.

Bank był uprawniony do pobierania opłat i prowizji za wykonanie czynności wynikających z umowy kredytu lub związanych z jej obsługą lub zmianą zgodnie z Tabelą Opłat i Prowizji Banku.

Bank miał prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia m. in. w przypadku niewykonania lub nieterminowego regulowania przez kredytobiorcę zobowiązań wobec Banku, w szczególności, gdy kredytobiorca zalega w całości lub w części z zapłatą dwóch rat kredytu i pomimo wezwania nie spłaci zaległości w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania.

Pozwany zobowiązał się do wskazania każdorazowo nowego adresu dla doręczeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W przypadku braku wskazania właściwego adresu – ostatnio wskazany adres do doręczeń miał być adresem właściwym dla kredytobiorcy w postępowaniu sądowym.

Jako adres dla doręczeń pozwany podał adres w K. ul. (...).

Strony zgodnie ustaliły, że w sprawach nieuregulowanych tą umową stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, Prawa bankowego oraz Regulaminu Kredytowania Hipotecznego obowiązującego w powodowym Banku.

Dowód: umowa kredytu k. 28-33 akt.

W dniu 16 lutego 2015 r. powodowy Bank sporządził zawiadomienie dotyczące powstania zaległości w spłacie kredytu hipotecznego informując, że niespłacenie zaległości w terminie 30 dni od doręczenia pisma spowoduje możliwość skorzystania przez Bank z uprawnień przewidzianych w art. 105a Prawa bankowego m. in. poprzez wpisanie danych pozwanego do bankowego rejestru prowadzonego przez (...) Banków (...) w celu gromadzenia i udostępniania danych osób nieterminowo regulujących swoje zobowiązania.

Z tą samą datą zostało sporządzone oświadczenie powodowego Banku o wypowiedzeniu umowy kredytu w związku z nieuregulowaniem zaległości w spłacie kredytu. Wypowiedzenie zostało dokonane z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia liczonego od dnia doręczenia tego wypowiedzenia. W treści wskazano, że następnego dnia po upływie tego okresu całość środków kredytowych wraz z odsetkami i kosztami staje się wymagalna i podlega

natychmiastowemu zwrotowi. Jednocześnie Bank oświadczył, że rozważy możliwość cofnięcia oświadczenia o wypowiedzeniu w przypadku uregulowania w okresie wypowiedzenia całości zaległości obejmujących:

- 1 064,51 zł. z tytułu zaległości kapitałowej;
- 4 153,41 zł. z tytułu odsetek umownych;
- 25,93 zł. z tytułu odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej;
- 75 zł. tytułem kosztów i opłat za czynności Banku zgodnie z Tabelą Opłat i Prowizji.

Jednocześnie oświadczone, że kwota odsetek podwyższonych zawiera wymagalne odsetki do dnia wystawienia tego pisma, a odsetki podwyższone naliczane są za cały okres opóźnienia w zapłacie zgodnie z postanowieniami umowy.

W obu tych pismach wskazano adres pozwanego w K. ul. (...).

Dowód: wypowiedzenie kredytu, zawiadomienie k. 36-37 akt.

W dniu 18 lutego 2015 r. powodowy Bank przesłał do pozwanego zawiadomienie i oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu. Korespondencja przesłana na adres w K. ul. (...) nie została odebrana przez adresata. Korespondencja była awizowana w dniu 23 lutego 2015 r., a zwrócono ją do nadawcy w dniu 10 marca 2015 r.

Dowód: kopia koperty wraz z kopią zwrotnego poświadczenia odbioru k. 34-34v akt.

W dniu 1 lipca 2015 r. powodowy Bank sporządził wyciąg z ksiąg Banku stwierdzając, że pozwany z tytułu mowy kredytu z dnia 9 listopada 2011 r. jest zadłużony na kwotę 238 453,11 zł., na którą to kwotę składają się:

- 227657,26 zł. niespłacony kapitał;
- 5 602,02 zł. - odsetki umowne za okres korzystania z kapitału w wysokości 3,64% od dnia 12 września 2014 r. do dnia 10 kwietnia 2015 r.;
- 5 103,83 zł. – odsetki za opóźnienie naliczane od kwoty niespłaconego kapitału w wysokości 10% od dnia 12 września 2014 r. do dnia 30 czerwca 2015 r.;
- 90 zł. – opłaty i prowizje.

Dowód: wyciąg z ksiąg Banku k. 38 akt.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów prywatnych złożonych do akt przez powoda jako załączniki do pozwu. Dowód z tych dokumentów przeprowadzono na rozprawie dnia 9 czerwca 2016 r.

Roszczenie powoda jest niezasadne, albowiem nie zostało udowodnione.

Powód swoje roszczenie wywodził z umowy nr (...) z dnia 9 listopada 2011 r. mocą, której pozwany uzyskał kredyt o łącznej wysokości 231 383,61 zł. Na poparcie swojego roszczenia złożył do akt umowę kredytu bez harmonogramu spłat oraz oświadczenie o wypowiedzeniu umowy i wyciąg z ksiąg banku.

Jak wynika z treści umowy z 9 listopada 2011 r. pozwany jest dłużnikiem osobistym powodowego Banku, ale ponieważ jedną z form zabezpieczenia kredytu miała być hipoteka, pozwany byłby również dłużnikiem rzeczowym. Określając jednak podstawę faktyczną roszczenia powód odwołał się jedynie do okoliczności dotyczących zadłużenia pozwanego jako dłużnika osobistego.

Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, do czynności bankowych zalicza się także udzielanie kredytów.

Zgodnie z przepisem art. 471 kc, dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Odpowiedzialność wynikająca z art. 471 kc oparta jest na zasadzie domniemania winy. Zatem wierzyciela obciąża obowiązek udowodnienia istnienia ważnego zobowiązania, szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania oraz związku przyczynowego pomiędzy szkodą a niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania. Natomiast dłużnik, w celu zwolnienia się od odpowiedzialności, powinien wykazać, że szkoda wynikła z okoliczności przez niego niezawinionych. Wobec takiej konstrukcji odpowiedzialności na zasadzie art. 471 kc i zgodnie z normą wynikającą z przepisu art. 6 kc stanowiącego, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, powód w tej sprawie obowiązany był do udowodnienia wszystkich wskazanych wyżej przesłanek odpowiedzialności pozwanego, przy czym nie udowodnienie jednej z nich skutkuje brakiem możliwości uwzględnienia roszczenia w całości lub w części.

Zdaniem Sądu, powód nie udowodnił wysokości dochodzonego roszczenia. Złożone przez powoda do akt sprawy dokumenty nie pozwalają na uznanie roszczenia powoda za udowodnione.

Zgodnie z przepisem art. 95 ust. 1 ustawy Prawo Bankowe, księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Jednakże zgodnie z przepisem art. 95 ust. 1a tej ustawy, obowiązującym od dnia 20 lipca 2013 r., a więc jeszcze przed wystawieniem przez powoda wyciągu z dnia 1 lipca 2015 r., moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. Z przywołanego przepisu wynika więc, że wyciągi z ksiąg rachunkowych banku sporządzone w prawidłowej formie nie mają mocy dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym – moc ta przepisem szczególnym w tym postępowaniu została uchylona.

Zgodnie z przepisem art. 244 kpc, dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (par. 1). Przepis par. 1 stosuje się odpowiednio do dokumentów urzędowych sporządzonych przez organizacje zawodowe, samorządowe, spółdzielcze i inne organizacje społeczne w zakresie zleconych im przez ustawę spraw z dziedziny administracji publicznej (par. 2).

Z przywołanego przepisu par. 1 art. 244 kpc wynika, że dokument urzędowy korzysta z domniemania prawdziwości tego, co zostało zapisane w jego treści. Istotą dokumentu urzędowego jest bowiem domniemanie jego zgodności z prawdą to znaczy, że zaświadcza on prawdziwy stan rzeczy. Z takiego domniemania nie korzysta dokument prywatny, gdyż zgodnie z normą wynikającą z art. 245 kpc, dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Przenosząc te rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy stwierdzić trzeba, że złożony do akt wyciąg z ksiąg powodowego Banku, nie będący w postępowaniu cywilnym dokumentem urzędowym, nie korzysta z domniemania prawdziwości tego, co zostało w nim urzędowo zaświadczone. Jako dokument prywatny stwierdza jedynie, że w księgach rachunkowych Banku, po stronie pozwanego zapisano zadłużenie o wysokości w nim wskazanej wynikające z zawartej umowy kredytu. Nie przesądza zatem istnienia i wysokości wierzytelności powoda wobec pozwanego dochodzonej w tej sprawie.

Z umowy kredytu złożonej do akt wynika, że pozwany zobowiązał się do spłaty kredytu w 480 miesięcznych ratach. Z tej samej umowy wynika, że powodowy Bank nie udzielił karencji w spłacie kredytu, a termin ostatecznej spłaty wynosił 480 miesięcy od dnia spłaty pierwszej raty zgodnie z harmonogramem spłat. Do umowy kredytu nie dołączono ani tego harmonogramu ani żadnego innego dowodu wskazującego, kiedy zapłata pierwszej raty nastąpiła.

Z treści uzasadnienia pozwu wynika, że powód datę 12 września 2014 r. uznaje za tożsamą z datą dopuszczenia się przez pozwanego pierwszej zaległości w spłacie wymagalnych rat. Ta sama data jest wskazywana jako data powstania zadłużenia pozwanego w wystawionym przez powoda wyciągu z ksiąg Banku. W oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy kredytu z dnia 16 lutego 2015 r. wskazano z kolei, że wypowiedzenie może być cofnięte w przypadku uregulowania w okresie wypowiedzenia całości zaległości obejmujących:

- 1 064,51 zł. z tytułu zaległości kapitałowej;
- 4 153,41 zł. z tytułu odsetek umownych;
- 25,93 zł. z tytułu odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej;
- 75 zł. tytułem kosztów i opłat za czynności Banku zgodnie z Tabelą Opłat i Prowizji.

Z dokumentów tych wynika, że na dzień wypowiedzenia umowy zadłużenie pozwanego z tytułu niespłaconego kapitału wynosiło 1 064,51 zł. Z żadnego jednak dokumentu nie wynika, jakie w dacie rozwiązania umowy było całkowite zadłużenie pozwanego. Dowodu na tę okoliczność nie stanowi znajdująca się na kartach od 39 do 55, stanowiąca załącznik do pozwu, Analiza hipoteki dla (...). Z pozycji tej analizy wynika, że na dzień 6 grudnia 2011 r. saldo „winien” po stronie pozwanego wynosiło 231 383,61 zł., a więc tyle ile kwota udzielonego kredytu. Kolejne pozycje tej analizy przedstawiają taki stan jakby pozwany w ogóle nie spłacał kapitału. Tymczasem z treści uzasadnienia pozwu i wypowiedzenia umowy wynika, że dopiero we wrześniu 2014 r., a więc prawie trzy lata od zawarcia umowy powstało zadłużenie pozwanego, gdy chodzi o kapitał i to w kwocie 1 064,51 zł. Z kolei z umowy kredytu nie wynika, aby powód udzielił jakiegokolwiek karencji w spłacie kredytu, a w szczególności, aby spłata ta rozpoczynała się dopiero we wrześniu 2014 r. Zatem załączona do pozwu analiza nie stanowi dowodu wysokości rzeczywistego zadłużenia pozwanego z tytułu kapitału.

Do akt nie złożono także żadnego wyliczenia zawierającego wpłaty pozwanego z tytułu umowy zawartej z Bankiem, co pozwoliłoby na zweryfikowanie wysokości dochodzonego roszczenia w zakresie niespłaconego kapitału jak i skapitalizowanych odsetek.

Skoro zaś powód nie wykazał wysokości zadłużenia pozwanego z tytułu kapitału, nie jest możliwym zweryfikowanie prawidłowości naliczenia odsetek skapitalizowanych przez powoda i dochodzonych w takich samych kwotach jak wskazane w wyciągu z ksiąg powodowego Banku

Powód domagał się także kwoty 90 zł. z tytułu opłat i prowizji. Z żadnego z dowodów zgromadzonych w aktach nie wynika jednak, jakie to koszty i opłaty i za jakie czynności za, które Bank domaga się zapłaty. W szczególności nie złożono do akt Tabeli Opłat i Prowizji, do jakiej odwołuje się umowa z dnia 9 listopada 2011 r.

Wprawdzie pozwany, który nie wdał się w spór, nie podnosił zarzutów dotyczących istnienia i wysokości roszczenia powoda, ale powód zgodnie z art. 232 kpc nie przedstawił dowodów na potwierdzenie faktów, z których wywodził skutki prawne.

Mając na uwadze wyżej poczynione ustalenia i rozważania, a w szczególności to, że powód nie wykazał, jaki był stan zadłużenia pozwanego na dzień rozwiązania umowy, powództwo zostało oddalone. O oddaleniu powództwa orzeczono na podstawie przepisów art. 471 kc stosowanego, a contrario oraz przepisów art. 6 kc, art. 95 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe.

O roszczeniu powoda orzeczono wyrokiem zaocznym po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w zakresie dowodów zaoferowanych przez powoda, albowiem pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew i nie wdał się w spór.

Zgodnie z przepisem art. 339 kpc, jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny (par. 1). W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych

doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (par. 2). Jak wyżej wykazano twierdzenia powoda budziły zasadnicze wątpliwości i nie zostały wykazane odpowiednimi do treści tych twierdzeń dowodami. Dlatego o oddaleniu powództwa orzeczono wyrokiem zaocznym.